

Ruimtelijke onderbouwing plaatsen 60 zonnepanelen Boekhorstlaan 8 in Lochem

H 1. Aanleiding van het project

Op 1 maart 2018 heeft de gemeente Lochem een aanvraag omgevingsvergunning voor de plaatsing van 60 zonnepanelen in een grondopstelling op een perceel behorende bij landgoed De Boekhorst in Lochem ontvangen. Landgoed De Boekhorst is gelegen aan de Boekhorstlaan 8 in Lochem. De huidige eigenaren hebben het landhuis eind 2015 gekocht. Voordat het huis weer in gebruik wordt genomen als woning wordt het grondig gerestaureerd en gerenoveerd. Onderdeel van de renovatie is de vervanging van het verwarmingssysteem. De eigenaren zijn voornemens om de nu aanwezige gasgestookte CV-ketel te vervangen door een duurzamer verwarmingssysteem met gebruikmaking van een warmtepomp. De wens daarbij is om middels zonnepanelen zelf de daarvoor benodigde energie op te wekken. Om aan de eigen elektriciteitsbehoefte te kunnen voldoen zijn 60 zonnepanelen nodig.

De plaatsing van de zonnepanelen voldoet niet aan de planregels van het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” dat door de gemeenteraad op 7 december 2010 is vastgesteld. Om toch medewerking aan de plaatsing van de zonnepanelen te kunnen verlenen, is de gemeente Lochem voornemens om een omgevingsvergunning te verlenen voor het afwijken van het geldende bestemmingsplan, conform artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3° van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Voorwaarde voor het verlenen van de omgevingsvergunning is dat de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing moet bevatten. Een dergelijke ruimtelijke onderbouwing bevat onder andere een motivatie waarom het bouwplan passend is op de locatie. Het voorliggende document voorziet in deze goede ruimtelijke onderbouwing.

H 2. Ligging en begrenzing van het plangebied

De beoogde locatie is gelegen in het midden van het landgoed De Boekhorst ten zuiden van het landhuis Boekhorstlaan 8 in Lochem. Het landgoed ligt ten westen van de stad Lochem. Kadastraal gaat het om het perceel LRN02, sectie F, nummer 1087.

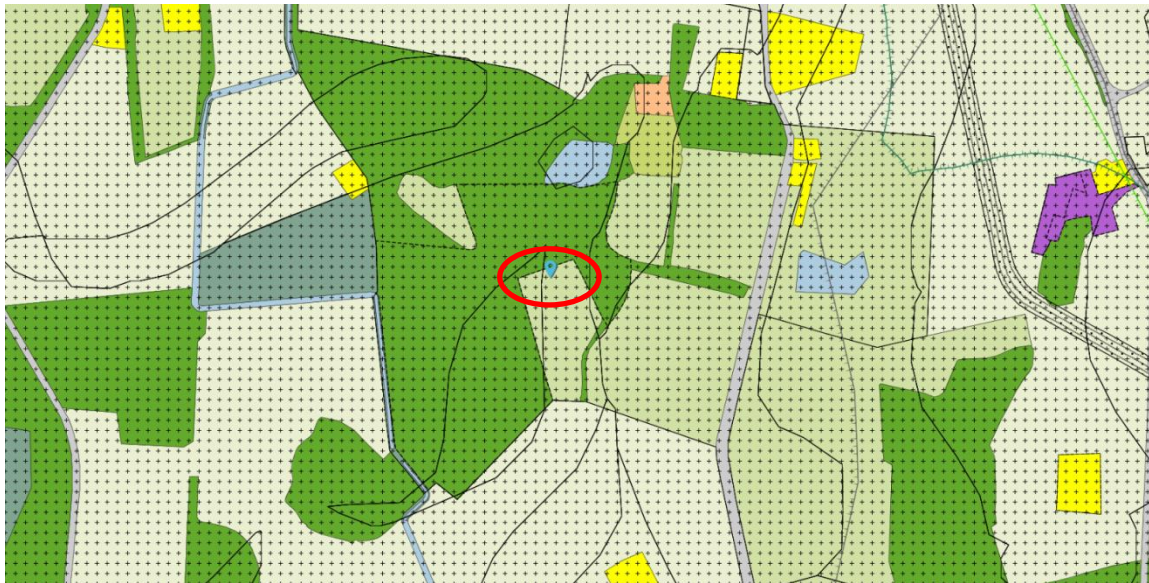
Figuur 1: Luchtfoto locatie Landgoed De Boekhorst ten opzichte van de stad Lochem

Figuur 2: Luchtfoto indicatie plangebied binnen het landgoed De Boekhorst

H 3. Het vigerende bestemmingsplan

Het plangebied valt binnen de werking van het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” en het paraplubestemmingsplan “Archeologie”.

Figuur 3: Uitsnede van de verbeelding van het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010”

Volgens het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” heeft de locatie de bestemming “Agrarisch met waarden”.

Bestemmingsplan Buitengebied Lochem 2010

De locatie valt binnen de werking van het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” en heeft de bestemming “Agrarisch met waarden”.

De voor “Agrarisch met waarden” (artikel 4) aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. de uitoefening van een grondgebonden agrarisch bedrijf;
- b. met de daarbij behorende agrarische bedrijfsgronden en een agrarisch bouwvlak;
- c. het bestaande aantal bedrijfswoningen, al dan niet in combinatie met inwoning/mantelzorg volgens een algemene afwijking in Artikel 44;
- d. de instandhouding en ontwikkeling van de landschapstypen en hun kernkwaliteiten zoals in artikel 43.2 beschreven;
- e. de instandhouding en ontwikkeling van de ecologische hoofdstructuur-verweving;
- f. extensief recreatief medegebruik.

Gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn uitsluitend binnen het bouwvlak toegestaan, met dien verstande dat:

- a. buiten het bouwvlak wel terreinafscheidingen zijn toegestaan en de bestaande veldschuren buiten het bouwvlak in hun huidige omvang mogen worden gehandhaafd.

Conclusie

Het plaatsen van zonnepanelen in een grondopstelling moet gezien worden als een bouwwerk geen gebouw zijnde, waardoor het initiatief niet past binnen de regels van het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010”.

Paraplubestemmingsplan Archeologie

Naast het bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” is ook het paraplubestemmingsplan “Archeologie” van kracht. Een paraplubestemmingsplan hangt als een paraplu over andere

bestemmingsplannen heen. Het parapluplan vervangt de archeologische bestemmingsregels van in dit geval bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010”.

Volgens het paraplubestemmingsplan “Archeologie” valt de locatie gedeeltelijk binnen de dubbelbestemming “Waarde – archeologie 6” en gedeeltelijk binnen de dubbelbestemming “Waarde – Archeologie 7”.

Volgens het gemeentelijke archeologiebeleid geldt dat indien binnen een plangebied verschillende archeologische waarden voorkomen dan geldt de hoogst aanwezige waarden met bijbehorende ondergrens. Hier kan van worden afgeweken als de hoogste waarde maar een klein deel (5 -10%) van het plangebied bestrijkt en de bodem hier niet verstoord gaat worden. De hoogste waarde binnen het plangebied is categorie 6: middelmatige archeologische verwachting.

Artikel 8 Waarde – archeologie 6

8.2.1 Verbod

Het is verboden te bouwen of te laten bouwen op de voor 'Waarde - Archeologie 6' mede bestemde gronden.

8.2.2 Uitzonderingen

Het in lid 8.2.1 genoemde verbod is niet van toepassing op:

- a. gronden waarvan uit documenten blijkt dat de archeologische waarden reeds eerder verstoord zijn op een diepte van meer dan 30 centimeter onder het bestaande maaiveld, hetgeen wordt getoetst door een archeologisch deskundige, of;
- b. bebouwing die nodig is voor het archeologisch onderzoek met een maximale bouwhoogte van 5 meter, of;
- c. bebouwing waarvan de diepte niet meer bedraagt dan 30 centimeter onder het bestaande maaiveld en die kan worden gebouwd krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), of;
- d. bebouwing waarvan de oppervlakte niet meer bedraagt dan 1.000 m² en die kan worden gebouwd krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), of;
- e. de verbouwing en/of sloop- en nieuwbouw van bestaande bebouwing krachtens de andere daar voorkomende bestemming(en), mits:
 1. de bestaande fundering wordt gebruikt;
 2. de bestaande oppervlakte niet wordt uitgebreid.

Conclusie

Het totaaloppervlak aan bodemverstoring dieper dan 30 cm voor dit project is kleiner dan 1.000 m². Archeologisch onderzoek is derhalve niet noodzakelijk.

H 4. Beoogde situatie

Deze ruimtelijke onderbouwing voorziet in het toestaan van het plaatsen van 60 zonnepanelen in een grondopstelling op een perceel gelegen op landgoed De Boekhorst in Lochem. De huidige eigenaren hebben het landhuis eind 2015 gekocht. Voordat het huis weer in gebruik wordt genomen als woning wordt het grondig gerestaureerd en gerenoveerd. Onderdeel van de renovatie is de vervanging van het verwarmingssysteem. De eigenaren zijn voornemens om de nu aanwezige gasgestookte CV-ketel te vervangen door een duurzamer verwarmingssysteem met gebruikmaking van een warmtepomp. De wens daarbij is om middels zonnepanelen zelf de daarvoor benodigde energie op te wekken. Om aan de eigen elektriciteitsbehoefte te kunnen voldoen zijn 60 zonnepanelen nodig.

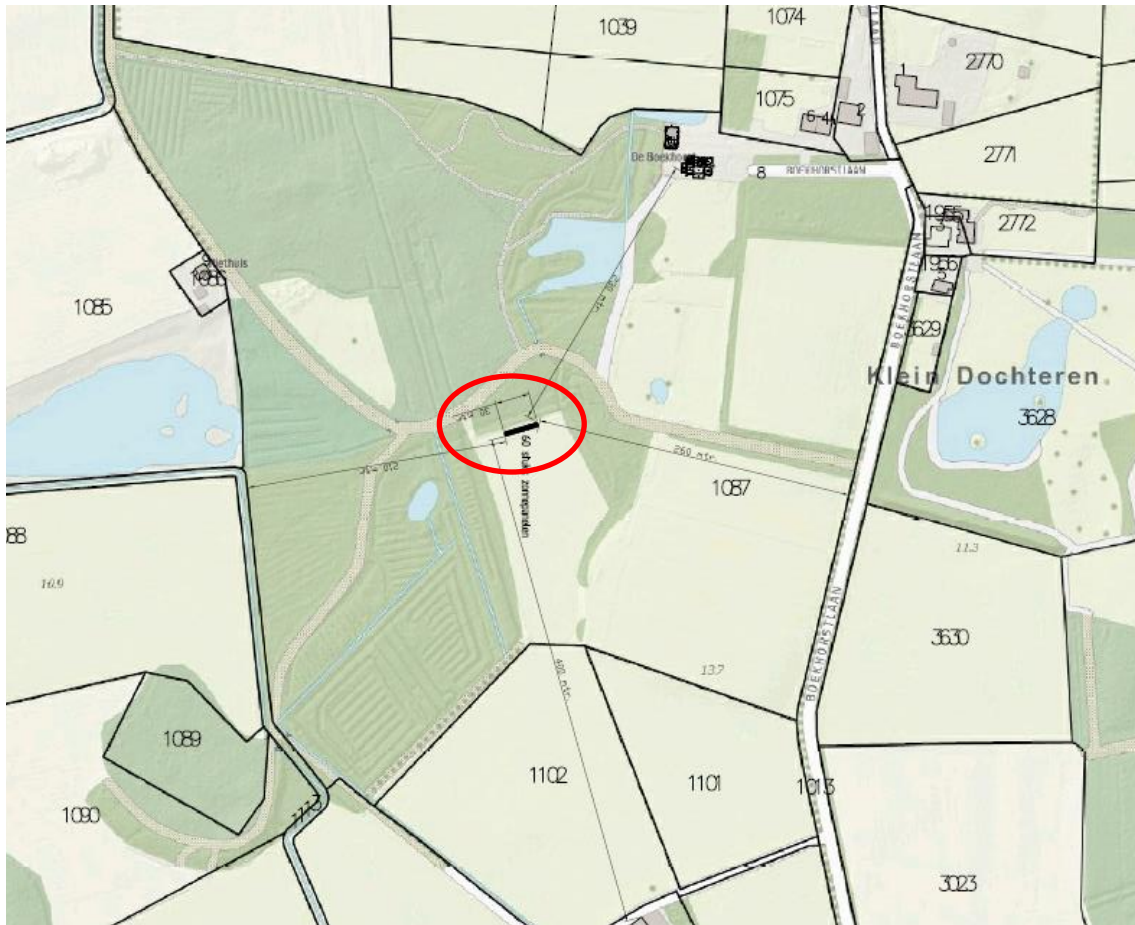
Plaatsing van zonnepanelen op het dak van het landhuis of op de in aanbouw zijnde orangerie of in de directe nabijheid van het huis in de tuin is ongewenst. De beoogde locatie bevindt zich op circa 200 meter van het landhuis op een grotendeels door bos omgeven weide. De zonnepanelen zijn daardoor vanaf de openbare weg zo goed als aan het zicht onttrokken.

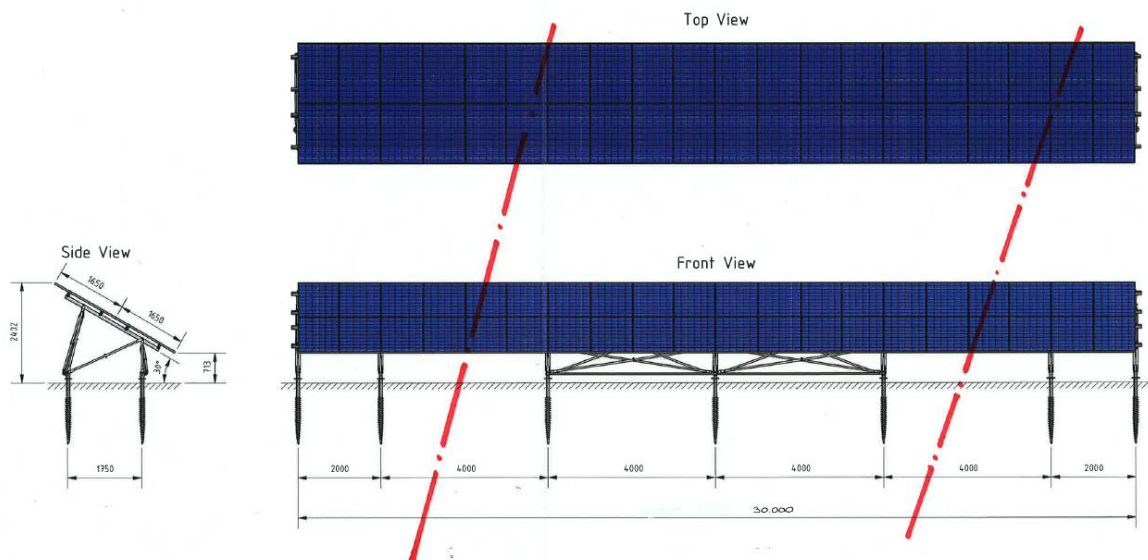
Figuur 4: Noorrichting, locatie zonnepanelen tegen bosrand

Figuur 5: Zuidrichting, gezien vanaf locatie zonnepanelen

Figuur 6: Situering zonnepanelen (rood omcirkeld)

Figuur 7: Tekening grondopstelling zonnepanelen

H. 5 Ruimtelijke afweging

In het geldende bestemmingsplan “Buitengebied Lochem 2010” heeft de locatie van de zonnepanelen de bestemming “Agrarisch net waarden”. Binnen deze bestemming is het niet toegestaan de zonnepanelen in een grondopstelling te plaatsen.

Het landgoed inclusief het landhuis heeft de status van rijksbeschermd buitenplaats. Plaatsing van de zonnepanelen op het dak van het landhuis is niet gewenst/toegestaan in verband met de monumentenstatus. In de directe nabijheid van het huis (de tuin) is geen geschikte plek voor een grondopstelling voor de zonnepanelen. De eigenaren hebben voorgesteld om de panelen te plaatsen op een grasperceel centraal op het landgoed. Dit perceel is nagenoeg geheel omsloten door beplanting/bos. Landschappelijk gezien en rekening houdend met de monumentenstatus van het landgoed is dit veruit de beste locatie voor plaatsing van zonnepanelen. Met de plaatsing van de zonnepanelen, in combinatie met een nieuw verwarmingssysteem, wordt het landhuis verduurzaamd en toekomstbestendiger.

Het bouwplan is voor advies voorgelegd aan de erfgoedcommissie. Op 12 april 2018 heeft de erfgoedcommissie een positief advies gegeven op het bouwplan. “Het plan is akkoord. De voorgestelde panelen staan zodanig opgesteld dat zij de structuur en uitstraling van het landgoed niet aantasten. Gezien de beperkte impact hoeft het plan niet voorgelegd te worden aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de provincie Gelderland”.

H 6. Beleid

In een goede ruimtelijke onderbouwing wordt de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan het beleid van Rijk, provincie, regio en gemeente. Het bouwplan raakt uitsluitend het gemeentelijke beleid zoals opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied Lochem. Het beleid van Rijk, provincie en regio, evenals het ruimtelijke beleid van de gemeente zoals verwoord in de ruimtelijke structuurvisie zijn niet aan de orde. In de ruimtelijke afweging is gemotiveerd waarom een afwijking van het geldende bestemmingsplan aanvaardbaar wordt geacht.

H 7. Milieuaspecten – randvoorwaarden

Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij de vaststelling van een bestemmingsplan of bij het verlenen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. In dit geval maakt de ontwikkeling geen geluidgevoelig object mogelijk. Om die reden hoeft geen akoestisch onderzoek te worden uitgevoerd.

Bodem

Het plaatsen van de zonnepanelen in grondopstelling heeft een minimaal effect op de bodem. Een bodemonderzoek hoeft om die reden niet te worden uitgevoerd.

Water

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt

verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets). Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Voor de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ruimtelijke ontwikkeling worden de effecten van de ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en dienen vervolgens, indien relevant, nader te worden toegelicht.

Thema	Toetsvraag	Relevant
HOOFDTHEMA'S		
Veiligheid	1. Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en afvalwaterketen	1. Is er toename van het afvalwater (DWA)?	Nee
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?	Nee
	2. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Nee
	3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee
Grondwateroverlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Nee
	2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel?	Nee
	3. Is in het plangebied sprake van kwel?	Nee
	4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee
Oppervlaktewater-kwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd?	Nee
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Nee
	3. Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee
Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel?	Nee
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Ja
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	Nee
	2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Ja
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Nee

	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee
AANDACHTSTHEMA'S		
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

Grondwaterkwaliteit

Het gebied bevindt zich in een beschermingszone voor natte natuur. De plaatsing van de zonnepanelen heeft geen negatief effect op de beschermingszone natte natuur.

Luchtkwaliteit

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese Unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip "niet in betekenende mate" is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats, omdat een overschrijding van de grenswaarden bijna niet voorkomt.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

Onderzoeksresultaten

Het bouwwerk zal geen bijdrage aan luchtverontreiniging hebben.

Externe veiligheid

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo 1999);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer gevaarlijke stoffen geldt de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (cRvgs). Op transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen zijn het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) van toepassing.

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Onderzoeksresultaten

Aan hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het projectgebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven.

Uit de inventarisatie blijkt dat het projectgebied:

1. zich niet bevindt binnen de risicocontour van risicovolle inrichtingen;
2. zich niet bevindt binnen een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
3. niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
4. niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

Ecologie

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in beeld te worden gebracht wat de gevolgen zijn voor gebieden en dier- en plantensoorten. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet en de soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

Het plangebied is in gebruik als agrarische weide. Het agrarische (mede)gebruik blijft ook mogelijk na plaatsing van de zonnepanelen. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op flora en fauna.

Daarmee is de ontwikkeling ecologisch verantwoord en is verder onderzoek niet nodig.

Milieuzonering

Bij de ontwikkeling van milieugevoelige functies, zoals woningen, dienen afstanden tot milieubelastende activiteiten in acht te worden genomen. Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave “Bedrijven en milieuzonering” gehanteerd. De uitgave geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

H 8. Uitvoerbaarheid

Economische uitvoerbaarheid

De ontwikkeling betreft een particulier initiatief dat door de initiatiefnemer wordt gefinancierd. De kosten die zijn gemoeid met de ruimtelijke procedure worden op grond van de legesverordening bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. Het risico op planschade wordt gezien de aard van de planologische afwijking van het bestemmingsplan nihil geacht.

Gezien het voorgaande wordt geen aanleiding gezien om een exploitatieplan vast te stellen.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening is vooroverleg vereist met het waterschap en met de diensten van de provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Geoordeeld wordt dat de voorgenomen ontwikkeling geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

Provincie Gelderland

In voorliggend geval zijn geen provinciale belangen in het geding. Van nader vooroverleg met de provincie Gelderland kan derhalve worden afgezien.

Waterschap Rijn en IJssel

Er zijn geen waterschapsbelangen in het geding. Verwezen wordt naar Hoofdstuk 7. Van nader vooroverleg met het waterschap is dan ook afgezien.